

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
ארבעה עשר

היכל
חמישי

להבין ענין האהבה

מ א ת

כבוד קדושת אדוננו מורנו ורבנו הגדול הגאון האמתי האלקי
חסידא קדישא אור עולם נזר ישראל ותפארתו קדוש ה'

מרנא ורבנא **מנחם מענדל** נבג"מ זי"ע

— אדמו"ר ה, צמח צדק —

מליובאוויטש

יוצא לאור בפעם הראשונה

על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושש לבריא

שנת המאה וחמשים להסתלקות כ"ק אדמו"ר הצ"צ

LEHOVIN INYAN HOAHAHAH

Copyright © 2015

by

Kehot Publication Society

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718

editor@kehot.com

Order Department:

291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213

(718) 778-0226 / FAX (718) 778-4148

www.kehot.com

All rights reserved.

The Kehot logo is a trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

Printed in the United States of America

ב"ה.

פתח דבר

לקראת עש"ק פ' ויקהל, פ' שקלים הבעל"ט, הננו מו"ל בזה את המאמר ד"ה
„להבין ענין האהבה" מאת כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק", הנחת בנו כ"ק אדמו"ר
מהר"ש.

המאמר נדפס כאן בפעם הראשונה מגוכי"ק אדמו"ר מהר"ש נ"ע.

*

לתועלת הלומדים ומעיינים הוספנו בשולי הגליון מראי מקומות וצינונים –
נערכו ע"י הרה"ת ר' גבריאל שי' שפירא, והרה"ת ר' אלי' שי' מטוסוב.

מערבת „אוצר החסידים"

יום שלישי שהוכפל בו כי טוב, י"ד אדר, פורים קטן, ה'תשע"ו
ברוקלין, נ. י.

להבין ענין האהבה¹ שהיא שרש לרמ"ח מ"ע והיראה שהיא שרש לשס"ה מצות ל"ת, הנה פי' אהבה הוא מל' אבה ל' רצון שלא יהי' רק רצון א' לאבינו שבשמים שזהו מ"ש ואהבת² את ה' אלקיך כו', אך כדי לבוא לבחי' אהבה צריכין להקדים פסוק שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, דלכאורה צ"ל למה נאמר ב' פעמים הוי', הל"ל שמע ישראל ה' אלקינו אחד, אך הענין הוא דהנה יש ב' בחי' שם הוי' כמ"ש ויקרא³ הוי' הוי' אל רחום שכדי שיוכל להיות בחי' אל רחום וחנון כו' צ"ל ב"פ הוי'.

ולהבין זה צ"ל תחלה פי' שם הוי', בשלמא שם אל פירושו ל' כח מל' ואת⁴ אילי הארץ לקח, וש' אלקים פי' דיין, אך שם הוי' אין לו פי' כ"א שמורה⁵ על ל' התהוות, והיינו שכדי שיוכל להיות התהוות הבריאה מאין ליש זהו ע"י שם הוי' דוקא, כי האדם אינו יכול לעשות כ"א יש מיש, אבל לא יש מאין, וכמשארז"ל במדרש⁶ אם מתכנשין כל באי העולם אינם יכולים לברוא אפי' כנף יתוש אחד, והיינו שהבריאה מאין ליש א"א לשום אדם לעשות כ"א זהו ע"י שם הוי' ב"ה, אך כדי שיהי' מאתו ית' שם הוי' זהו ע"י צמצום, וזהו יו"ד של שם הוי' שמורה על הצמצום, וזהו שם הוי' אחד.

ויש עוד בחי' שם הוי' שהוא מקור לשם הוי' זה, והיינו שהוא בחי' שם הוי' כמו שהוא כלול בעצמותו ית', שזהו מ"ש בפדר"א⁷ עד שלא נברא העולם ה' הוא ושמו בלבד, שלכאורה אינו מובן איך שייך לומר שקודם שנבא ע"י בחי' שמו ית' ומי קראו בשמו. אך הענין הוא דקאי על שם הוי' כמו שהוא כלול

קלח, א. ונתבאר בתו"א בשלח סא, ד ואילך. תצוה פג, ג. פד, א. ובכ"מ.

(8) ואת אילי הארץ לקח: יחזקאל יז, יג.

(9) שמורה על ל' התהוות: ראה זח"ג רנז, סע"ב. תניא שעיהוה"א פ"ד ופ"ז. ובכ"מ.

(10) במדרש אם מתכנשין: ראה ירושלמי סנהדרין ספ"ז. ספרי ואתחנו ו, ה. ב"ר פל"ט, יד. ועוד.

(11) בפדר"א עד שלא נברא העולם: פ"ג. וראה לקו"ת ואתחנו שם: וזהו עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו בלבד, הוא היינו מהותו ועצמותו ית', ושמו הוא האור והגילוי שהוא ג"כ אין סוף ונק' אור א"ס, שהיה כלול בעצמותו דהיינו מה שיש ביכולת במהותו ועצמותו כביכול שיומשך ממנו גילוי אור א"ס כו'.

(1) להבין ענין האהבה: מאמר זה הוא הנחה של מאמר אדמו"ר הצ"צ משנת תרט"ז, ונדפס כאן מגוכ"ק אדמו"ר מהר"ש [מס' 1029 יג, א].

(2) האהבה שהיא שרש לרמ"ח מ"ע: ראה תניא פ"ד (ח, א), ובמ"מ לשם. וראה ספר הערכים ערך אהבת ה' (כרך א') ע' עדר וע' שמה.

(3) אהבה הוא מל' אבה: ראה לקו"ת ואתחנו ב, ג: אהבה מלשון אבה והה' הנוספת הוא בחי' הבל הלב, שאבה פירושו רצון המוח ואהבה הוא רצון הלב.

(4) רצון א' לאבינו שבשמים: ע"פ סוכה מה, ב (לב אחד לאביהם שבשמים). ועוד.

(5) ואהבת את ה' אלקיך: ואתחנו ו, ה.

(6) שמע ישראל: ואתחנו שם ד.

(7) ויקרא הוי' הוי': תשא לד, ו. ראה זח"ג.

להבין ענין האהבה

ה

בעצמותו שהוא מקור לבחי' שם הוי' דלתתא. וזהו ב' שמות הוי' הא' הוא ש' הוי' דלתתא ל' התהוות שמהוה הבריאה מאין ליש, והב' הוא בחי' שם הוי' דלעילא כמו שהוא כלול בעצמותו ית' שהוא מקור לשם הוי' דלתתא כנ"ל.

וזהו ג"כ פ"י ב' שמות הוי' שבפסוק שמע ישראל ה' אלקינו, פ"י ה' אלקינו הוא כי נש"י¹² עלו במחשבה, מחשבה הקדומה וכמשארז"ל מחשבתן של ישראל קדמה לכל דבר, והנה ההפרש בין מחשבה הקדומה לדבור הוא, כי הדבור הוא בחי' גילוי והמחשבה הוא בחי' העלם שהוא בחי' עלמא דאתכסיא. והנה בריאות העולמות הוי' מבחי' דבור (שהוא מבחי' שם הוי' דלתתא), אבל נש"י עלו במחשבה היינו בחי' ומדרגה שהוא מכוסה ונעלם היינו בחי' שם הוי' דלעילא שמשם הוא שורש ומקור נש"י, וזהו הוי' אלקינו פ"י שם הוי' דלעילא הוא אלקינו. ופ"י ה' אחד קאי על שם הוי' דלתתא, והיינו כי אחד¹³ רומז על ז' רקיעים וארץ וד' רוחות העולם, והוי' אחד היינו שהוא ית' הוא אחד בז' רקיעים וארץ וד' רוחות כו'.

וכל זה הוא הנשמה כמו שהיא בשרשה, אך הנה ירדה למטה ונתלבשה בגוף גשמי ונה"ב, וזהו כל עבודת האדם שיהי' לו אהבה ויראה וכמ"ש ואהבת את ה' אלקיך היינו שלא יהי' לו שום רצון אחר כלל כ"א לעצמותו ית', והיינו ע"י ההתבוננות מ"ש כ"י¹⁴ ב"יה הוי' צור עולמים וארז"ל ביר"ד¹⁵ נברא העוה"ב ובה"א נברא העוה"ז, שכל עוה"ז נברא מאות א"י¹⁶ ואות ה' אתא"י קלילא דלית בי' מששא כמ"ש במ"א, אי לזאת לא יחפוץ בשום דבר כ"א לעצמות ית', וזהו ואהבת את ה' אלקיך ככל לבבך וארז"ל¹⁸ בשני יצריך ביצ"ט וביצה"ר, והיינו שיהפוך גם היצה"ר שישוב לאהבה את ה' כו', וזהו ירידה צורך עלי', כך הנשמה קודם התלבשותה בגוף היתה בחי' מחשבה כו', אך הנה המחשבה הוא בחי' לבוש שפושטין¹⁹ ולובשין כמ"ש במ"א, וע"י ירידתה בגוף אזי ע"י עבודה באהוי"ר ע"י מהפכין מחשוכא לנהורא היינו שגם הנה"ב ישוב לאהבה את ה', וע"י אתהפכא²⁰ מחשוכא לנהורא ומרירו למיתקא ע"י יכול לעלות לאשתאבא²¹ בגופא דמלכא, וזהו בחי' אהבה.

18) וארז"ל בשני יצריך: ברכות נד, א (במשנה). ספרי ופרש"י ואתחנן ו, ה. וראה בנדר"ד בלקו"ת ואתחנן (ב, ג) שם.
19) שפושטין ולובשין כמ"ש במ"א: ראה סה"מ תקס"ז ע' קצד. מאמרי אדה"ז ענינים ח"א ע' קסח. קצט. ובכ"מ. וראה מאמרי אדה"ז כתובים ח"ב ע' קעה.
20) אתהפכא מחשוכא לנהורא: ראה זח"א ד, א.
21) לאשתאבא בגופא דמלכא: זח"א רין, ב. ועוד.

12) נש"י עלו במחשבה. . מחשבתן של ישראל: ב"ר פ"א, ד.
13) אחד רומז על ז' רקיעים: ראה סמ"ק הובא בב"י א"ח סס"א. שר"ע אדה"ז הל' ק"ש סס"א, ס"ו. וש"נ.
14) כי ב"יה הוי' צור: ישעי' כו, ד.
15) ביר"ד נברא העוה"ב: מנחות כט, ב.
16) א: אחת [שהיא אות ה'].
17) אתא קלילא דלית בי' מששא כמ"ש במ"א: תניא אגה"ת פ"ד. אגה"ק ס"ה (קו, ב ואילך). לקו"ת פקודי ת, ג. וש"נ.

וכמו"כ צ"ל להיות בחי' יראה שהיראה הוא מקור לשס"ה ל"ת שהוא בחי' סור מרע כו', ומרומז ג"כ בפסוק ואהבת בתיבת²² את שרומז על בחי' היראה כו'.

ואח"כ כתיב והיו²³ הדברים האלה אשר אנכי מצוץ שקאי על בחי' תורה שהיא מבחי' אנכי, והיינו כי התורה היא גבוה מאד נעלה והתורה שאצלינו רק כמו בחי' ²⁴משל לגבי התורה כמו שהיא למעלה בשרשה, אך הנה כמו שבמשל מלוּבש הנמשל, כך בתורה שלנו מלוּבש התורה כמו שהיא למעלה, ולכן כאשר האדם לומד התורה אזי מקשר דעתו ומחשבתו בתורה שהיא חכמתו ורצונו ית', וזהו וחיי²⁵ עולם נטע בתוכינו שהוא בחי' תורה שנק'²⁶ חיי עולם ל' תמידית בלי הפסק נטע בתוכינו דוקא, ולכן כשבקשו²⁷ המלאכים התורה לא ניתן להם כו', והשיבם כלום יצה"ר יש ביניכם וניתנה לנו דוקא למטה. וקשרתם²⁸ לאות על ידיך בחי' תפילין והוקשה²⁹ כל התורה לתפילין, והיינו שע"י תומ"צ בבחי' אהוי"ר יכולים להגיע לאשתאבא בגופא דמלכא, ובפ' שניה כתיב ואספת³⁰ דגנך כו' ובגמ'³¹ ברכות ארז"ל דורות הראשונים עשו תורתן קבע ומלאכתן עראי, ואין הפי' קבע ועראי בשהיית זמן כ"א שהקבע הוא העיקר והעראי הוא דבר טפל שהעיקר הי' להם בחי' התורה, וכמו"כ צ"ל השעה שהוא מתפלל ואומר ברוך אתה יקר בעיניו והיא העיקר, ומלאכתן עראי היינו שכל הבלי העולם יהי' בבחי' ³²עראי וטפל כו' כמ"ש במ"א, והנה אמרז"ל למה³³ קדמה שמע לוהי' אם שמוע כדי שיקבל עליו עומ"ש תחלה, והיינו כי ראשית העבודה היא בחי' קבלת עול וזהו שמע ישראל כו' וד"ל.

על ידיך וגו' זהו המשכת גילוי אור א"ס במורד למטה יותר להתלבש בעשי' בקלף הגשמי דתפילין כו', ואח"כ נאמר בפ' שניה ואספת דגנך שזהו המשכתו במורד יותר ולאסוף דגנך דהיינו בחי' הביירוין דרפ"ח ניצוצין שנתפזרו בבי"ע שיאספו ויתלקטו כאחד כו' בכונה למסור נפשו באחד. (29) והוקשה כל התורה לתפילין: קידושין לה, א. (30) ואספת דגנך: עקב יא, יד. (31) ובגמ' ברכות ארז"ל: לה, ב. (32) תומ"צ עראי וטפל כו' כמ"ש במ"א: ראה גם תומ"צ ויחי מה, ד. מג"א צב, ד. סה"מ תקס"ג ח"ב ע' תרעט. אה"ת מג"א ע' כא. ובכ"מ. (33) למה קדמה שמע להוי' ואם שמוע: ברכות יג, א (במשנה).

(22) בתיבת את שרומז על בחי' היראה: ראה לקו"ת במדבר יג, ב. ואתחנן ז, ד. וראה גם לקו"ת ואתחנן ב, ג שם. ובכ"מ. (23) והיו הדברים האלה: ואתחנן ו, ו. (24) בחי' משל לגבי התורה: ראה תומ"צ צח, ב. ובכ"מ. (25) וחיי עולם נטע בתוכינו: ברכת התורה. (26) שנק' חיי עולם: ע"פ שבת יא, א. (27) כשבקשו המלאכים: שבת פח, ב. (28) וקשרתם: ואתחנן ו, ח. וראה לקו"ת ואתחנן ת, ד: וקשרתם לאות וגו' והוקשה כל התורה לתפילין שכמו שתפילין שהם על הקלף גשמי ושורה בהם קדושה עליונה מאור א"ס ב"ה הסוכ"ע בפרשיות הכתובין בהם כך הוא ענין כל המצוות שהם בעשיה גשמיות כו'. ובסה"מ תקס"ו ח"א ע' לו: וקשרתם לאות

לעילוי נשמת

הרבנית הצדקנית

מרת **חווה** ע"ה

גורארי'

בת אדמו"ר הרב **אברהם יהושע העשיל** מקאפישיניץ

אשת חבר שעמדה במסירות נאמנה על יד בעלה

הרה"ח הרה"ת ר' **שניאור זלמן** ע"ה

שפעל כל ימיו למלאות רצונותיהם הק'

ונאמן ביתם של רבותינו הקדושים

כ"ק אדמו"ר אדמו"ר מהוריי"צ

וכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

מגזע תרשישים הצדיקים הרבנים הקדושים

האוהב ישראל מאפטא ור' לוי יצחק מבארדיטשוב

דער הייליגער רוזינער

ולמעלה בקודש המגיד הגדול ממעזריטש

ומעוד גדולי תלמידי הבעש"ט

זצוקלה"ה

נפטרה בשם-טוב עש"ק אחר חצות

כ"ד אדר, ה'תשס"ו

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס על ידי ולזכות משפחתה שליט"א